

PROTOKOLL

fra møte i Fylkesstyret Nord-Trøndelag

Møtedato	27.02.2017	Vår dato: 27.03.2017
Møtetid	10:00 – 15.00	Utvalgssekretær Nord-Trøndelag Bondelag
Møtested	Kontoret i Havnegata	Telefon

Sak 16/00951

Som medlemmer møtte:

Asbjørn Helland, Borgny Grande, Trond Hodne, Audhild Slapgård, Lornts Olav Aunsmo, Line Klausen

Forfall: Svenn Ove Fosseng

Som varamedlem møtte: Hege Lindstrøm

Til behandling:

Faste saker:

1/2017	Godkjenning av innkalling og saksliste
Vedtak: Godkjent
2/2017	Godkjenning av protokoll (Fikk ikke printet ut protokoll fra forrige styremøte)
3/2017	Siden sist/åpen post a) Hege orienterte om Inn På Tunet b) Flytting av direktoratet v/Asbjørn c) Jordvernallianse v/Trond d) Møte med rovdyrutvalget i Sør-Trøndelag v/Borgny
4/2017	Medlemsoversikt
Ingen ny status
5/2017	Invitasjoner / arrangementer / møter
Ingen spesielle
6/2017	Media
7/2017	Fylkeskontoret informerer
Erica Hogstad Fjæran er ansatt som vikar i stillingen som kommunikasjonsrådgiver. 60% stilling

13/17 16/00839-8 Uttalelse til behandling i Fylkesårsmøte

Vedtak

Styret legger fram, med endringer framkommet i møte og eventuelle endringer etter mottatt innspill fra lokallagene, uttalelsen for diskusjon og vedtak i årsmøte til Nord-Trøndelag Bondelag 16. mars 2017

Uttalelse:

Norsk landbruk er avhengig av langsiktige og forutsigbare rammer. Bærekraft i form av klimavennlig produksjonsmetoder i et grønt skifte er avgjørende ledetråder framover. En rekke forhold i dagens verdensbilde er preget av usikkerhet, og tilsier at det er behov for å øke innsatsen for å produsere mer mat både her i landet og i verden for øvrig. Vi ser blant annet at klimaendringene har resultert i reduserte avlinger i en rekke land, blant annet grønnsakproduksjonen i Europa.

Matprodusentene ønsker å bidra til å nå målsettingene Stortinget har vedtatt om økt matproduksjon basert på norske ressurser. For å øke selvforsyningsgraden, er Norge avhengig av utvikling av en klimasmart og ressurseffektiv landbruksproduksjon med aktiv kanalisering-, distrikts- og strukturpolitikk. Måloppnåelse forutsetter verdikjedefokus og styrka målretta virkemiddelbruk hvor budsjettoverføringene må økes for å sikre landbruk i hele landet.

Nord-Trøndelag Bondelag mener derfor det er behov for å øke rammekravet i årets forhandlinger og kommende år for å tette inntektsgapet til andre grupper.

Med dette som bakteppe er Nord-Trøndelag Bondelags hovedprioriteringer til jordbruksforhandlingene 2017:

- Øke matproduksjonen basert på norske ressurser
- Sikre lønnsomheten i distriktslandbruket for å nå mål om økt produksjon
- Øke norsk landbruksproduksjon i et beredskaps- og sjølforsyningsperspektiv
- Styrking av investeringsvirkemidler.

1.1 Forutsetninger i den politiske situasjonen

Nord-Trøndelag Bondelag oppfatter den politiske situasjonen som meget krevende, og opplever at regjeringen gjennom framleggelse av ny landbruksmelding bare 5 år etter den forrige meldingen ble vedtatt avviker fra vanlige prosedyrer. Landbrukets behov for langsiktighet i forhold til investeringer er definert til mer enn 5 år, og dette gjelder også den personlige arbeidsinnsatsen som brukerfamiliene legger inn for å skape et framtidig levebrød.

Nord-Trøndelag Bondelag mener at en del av virkemiddelbruken er så viktig for framtidig landbruksproduksjon at vi fremmer krav om videreføring selv om Stortingets behandling av spørsmåla ikke er endelig avklart. Dette gjelder videreføring av sosiale velferdsordninger som tilskudd til ferie- og fritid, førtidspensjonsordningen, og struktur- og distriktsvirkemidler som sikrer landbruksproduksjon over hele landet. Nord-Trøndelag Bondelag mener at sittende regjering, gjennom sin uttrykte landbrukspolitikk og fremlagte melding, setter store deler av

distriktslandbruket i fare med den konsekvens at vi reduserer selvforsyningsgrad og matvareberedskap.

Med dette som utgangspunkt foreslår Nord-Trøndelag Bondelag følgende fokus:

1.2.1 Øke matproduksjonen basert på norske ressurser

- Effektivt tollvern – Forsvare norske interesser i Artikkel 19 forhandlingene
- Opprettholde innarbeida sosiale ordninger som trykker bondens mulighet til ferie og fritid, sikre avløsning ved sykdom, og som insitament for unge bønder til å overta.
- Markedsordningene må videreføres. Utnytte mulighetene for prisøkning i markedet (melk, gris, potet, økologiske produkter og grøntprodukter med markedsmuligheter)
- Etablering av tilskudd pr levendefødt kalv
- Helkjedetinking i korn-kraftfôrpolitikken, og videreføre kanaliseringspolitikken
- Styrking av kornøkonomien gjennom økt kvalitetsbetaling
- Etablering av tilskudd til nydyrking og økning av grøftetilskuddet
- Opprettholde kvoteordningen for melk og kvotetaket.
- Opprettholde konsesjonsgrensene for hvite kjøttslag og arbeide for å endre målepunkt for konsesjon i smågrisproduksjon til antall smågris
- Etablere fondsordninger for framtidig investering i klimasmarte løsninger
- Etablere risikofond for produksjoner som er utsatt for store avlingsvariasjoner i enkelte år
- Styrke forsknings- og utviklingstiltak som bidrar til å øke matproduksjonen i Norge basert på norske ressurser.

1.2.2 Sikre lønnsomheten i distriktslandbruket for å nå mål om økt produksjon

- Videreføring av en aktiv eiendomspolitikk gjennom konsesjonsloven.
- Videreføre kanaliseringspolitikken
- Beholde markedsordningene
- Styrke distriktsvirkemidlene og spesielt fraktordningene som en grunnforutsetning for produksjon i distriktene.
- Styrke økonomien i grovfôrproduksjonene gjennom husdyrtilskudd og spesielt økt beitetilskudd.
- Bevare omsetningsregionene for melkekvoter som i dag
- Bedre økonomien i svinproduksjon (distriktsgrisen) gjennom dyretilskuddsordningene
- Korrigerer av sonengrensene for kjøtt i Stjørdal kommune.

1.2.3 Øke norsk landbruksproduksjon i et beredskaps- og sjølforsyningsperspektiv

- Sikre produksjonsarealene over hele landet
- Utnytte utmarksressursene gjennom reduksjon av rovdyrtrykket som vil muliggjør beitedrift
- Sikre avsetning av overskuddsråvarer for lokalmatprodusentene
- Utvikle dyrkningsmetoder som gir mulighet for større/lengre veksttid innen grønnsaksproduksjon.
- Tilgang til nødvendig investeringsvirkemidler for å nyttegjøre alle ressurser over hele landet

1.2.4 Styrking av investeringsvirkemidler.

- Styrke investeringsvirkemidlene
- Investeringsfond med skattefordel

- Innovasjon Norge må ta større risiko i distriktene og bedre kapitaltilgangen i disse områdene.
- Investeringsstøtte bør innrettes slik at små og mellomstore bruk kan reinvestere /fornye driftsapparatet uten å måtte øke produksjonen. Dette for å beholde bruksmangfold, struktur og sysselsetting.

1.3 Innspill fra lokallag

14 lokallag har svart på questbacken utsendt fra Norges Bondelag, i tillegg har følgende lokallag sendt inn sin høringsuttalelse Skatval, Verdal, Namdalseid, Nesset. Nord-Trøndelag Bondelag har mottatt innspill fra Tine, Nortura, Felleskjøpet, Birøkerlaget, Trøndersk Kornutvalg og Allskog

1.4 En helhetlig vurdering av forutsetninger for Jordbruksforhandlingene 2017

Legitimiteten til norsk landbruk er i stor grad basert på utnyttelsen av våre naturgitte ressurser for matproduksjon. Klimaendringene gir økt ustabilitet i klodens produksjonsevne for mat, og den faktiske produksjonsevnen går ned. Europa opplever vinteren 2017 en situasjon med mangel på grønnsaker som resulterer i rasjonering, og klimaendringen påfører produsenter og forbrukere stor usikkerhet. På toppen av dette opplever den vestlige verden en meget omfattende flyktningekrise, som utfordrer vårt samfunns evne til å ta vare på folk i nød. Dette øker behovet for å satse på innenlandsk matproduksjon og grønn verdiskaping.

Nord-Trøndelag Bondelag mener det er av største viktighet at Bondelaget i sitt krav står på samme linje som tidligere år ift behovet for å styrke lønnsomheten i jordbruket, og å opprettholde en balansert virkemiddelbruk som stimulerer til utnyttelse av norske produksjonsressurser. Produktivitetsframgangen har vært betydelig i landbruket, og produsentene over hele landet må beholde produktivitetsgevinsten. Inntektsgapet generelt må tettes, og i tillegg må forskjellene mellom produksjoner, struktur og distrikt reduseres.

Nord-Trøndelag Bondelag vil avvise endringer i årets jordbruksavtale med bakgrunn i ”Stortingsmelding 11.(2016/2017) Endring og utvikling. En framtidretta jordbruksproduksjon”

Meldingen, slik den er framlagt fra Regjeringen, svekker landbrukets muligheter til å utnytte landets matvareresurser og å gi bønder over hele landet muligheter til å skaffe seg nødvendig inntekt til å fortsatt produsere mat. Målsettingene og tiltakene i meldinga har en sentraliseringsprofil som svekker landbrukets innflytelse i verdikjeden, og som øker bondens økonomiske risiko. Som en konsekvens av dette vil en se økt press på import, og vår selvforsyningsgrad basert på egenprodusert råstoff svekkes. I en verden med en usikker klimatisk utvikling må selvforsyning og matvaresikkerhet gis høyere prioritet enn kortsiktige, små kostnadsbesparelser for den enkelte forbruker.

Nord-Trøndelag Bondelag mener at det ved årets jordbruksforhandlinger bør startes drøftinger om bruk av forsknings- og utviklingsmidler for et mer klimasmart presisjonslandbruk. Disse midlene bør kanaliseres gjennom forskningsmiljøer og testes gjennom lokale prosjekter. En helhetlig landbrukspolitik for økt selvforsyning, styrket beredskap og et mer klimasmart landbruk vil gi bedre ressursutnyttelse og større verdiskaping i norsk landbruk. Nord-Trøndelag Bondelag mener derfor det er behov for å øke rammekravet i årets forhandlinger sammenlignet med tidligere år. Nord-Trøndelag Bondelags hovedprioriteringer til jordbruksforhandlingene 2017 er:

2 Pris

For å stimulere til økt produksjon, er det viktig å gi rom for økte prisuttak på de produkter og vareslag det er muligheter for dette i markedet, samt gjennom kvalitetstillegg på enkelte produktområder. Nord-Trøndelag Bondelag mener imidlertid at kompensasjon for utgiftsøkning og inndekking av inntektsgapet må dekkes inn i hovedsak gjennom budsjettmidler.

3 Budsjettoverføringer

Budsjettoverføringene er å betrakte som en samfunnsinvestering for å sikre den norske befolkning langsiktig sikker forsyning av trygg mat fra et eget ressursbasert landbruk. Økte budsjettoverføringer er nødvendig, både for å sikre en kronemessig lik utvikling som andre grupper, og å tette inntektsgapet til andre grupper. Innretning av budsjettoverføringene har stor betydning for muligheten til målretta innretning av distrikts- og strukturpolitikken i landbruket.

Det er avgjørende å styrke distriktsprofilen i virkemiddelbruken, særlig med utgangspunkt i at Regjering og støttepartiene har gjort store strukturdrivende endringer i de foregående årene, som indirekte også svekker distriktslandbruket. Konsekvensen er dårligere grunnlag for å utnytte produksjonsressursene i hele landet, og må motvirkes raskt.

I et distrikts- og strukturperspektiv er det viktig å opprettholde og styrke fraktordningene. Pr. i dag er det et gap mellom reell kostnad som påføres landbrukssamvirke og det som dekkes inn gjennom avtalemidler på rundt 40 mill. kroner

Velferdsordninger som tilskudd til ferie og fritid, sjukeavløsning, landbruksvikarordning og tidligpensjon må videreføres og økes i takt med lønnsutviklingene for alminnelig lønsmottakere

Strukturprofilen må sikres i husdyrtilskuddene og Nord-Trøndelag Bondelag vurderer det som nødvendig å øke husdyrtilskudd, pristilskudd og investeringstilskudd som kompensasjon for utgiftsøkning og inndekking av inntektsgapet.

4 Næringsutvikling og kapitaltilgang

Økt matproduksjon krever utnyttelse av arealressursene i norsk landbruk.

Grovforproduksjonene står helt sentrale i å utnytte grovfôrressursene både på innmark og i utmark. Grovfôrproduksjonene er ryggraden i distriktsjordbruket. Styrking av investeringsvirkemidlene vil bidra til nødvendig fornying av driftsapparatet, og sikre framtidig volumproduksjon i disse produksjonene. Særlig trenger melk- og storfekjøttproduksjon en målrettet styrking av investeringsstøtten. Det er betydelig markedsmulighet for storfekjøtt.

Behovet for arealtilpasset produksjonsapparat krever struktur- og distriktsinnretning også i investeringsvirkemidlene. Det er derfor etter Nord-Trøndelag Bondelag sitt syn særdeles viktig å ha regional påvirkning i forvaltning av investeringsvirkemidler.

Det legges også vekt på en styrking av investeringsvirkemidlene i grøntsektoren. I et voksende marked med stadig skjerpede krav til produsent, er det stort behov for nybygg og oppgradering av lager og kjølerom for å ivareta kvaliteten på produktene.

Siste år har det oppstått resistens mot en soppsjukdom som truer hele produksjonen av norske jordbær. Det kan synes som at den beste forebygging mot dette er å dyrke jordbær i tunell, en produksjonsform som krever mer kapitalinvestering enn det som kan forsvares på pris. Nord-

Trøndelag Bondelag mener derfor at det bør innføres investeringstilskudd på tunneller til jordbær dyrking.

Investeringsstøtten bør gis opp til 35% av kostnadsoverslaget. Dette vil ha en utløsende effekt, og bedre lønnsomheten i framtidige utbyggingsprosjekter.

Det må innføres en ordning for fondsavsetning med skattefordel i jordbruket etter modell fra skogfondsordningen, hvor fond følger landbrukseiendommen. Dette vil gi den enkelte gårdbruker mulighet til å bygge opp kapital i et eget investeringsfond.

Skal det være mulig å oppnå de klimamål som myndighetene og landbruket selv setter for næringen er det nødvendig å etablere målretta ordninger som omfatter investeringer og fondsordninger.

5 Velferdsordninger

Velferdsordningene er meget viktige for å sikre næringsutøverne mulighet for ferie og fritid, samt sikkerhet ved sykdom. Disse ordningene har stor betydning ift rekruttering til næringa.

Nord-Trøndelag Bondelag mener satsene bør økes mer enn kostnadsutviklingen for arbeidskraft, slik at tilskuddet gir mulighet for ferie og fritid. Dette er i økende grad viktig for sosial bærekraft i landbruket. Sykdomsavløsningsordningen prioriteres fremst av de ulike velferdsordningene.

Nyetablerte selvstendig næringsdrivendes rettigheter til fødselspenger må styrkes. Tilsvarende gjelder sykepenger.

6 Korn og Kraftfôr

For å kunne øke innenlands produksjon av mat i tråd med målsettingene i landbruksmeldinga, mener Nord-Trøndelag Bondelag det er viktig å øke kornproduksjonen. Det er nødvendig å legge et helkjedeperspektiv til grunn for korn- og kraftfôrpolitikken. En bedre kornøkonomi må komme som et resultat av økt kvalitetsbetaling og prisuttak i markedet.

Nord-Trøndelag Bondelag mener det er behov for å stimulere til økt fôrkornproduksjon og bedre kvalitet på fôrkornet i Norge, for å øke norskandel korn i kraftfôr. Dette vil også øke selvforsyningsgraden basert på norske ressurser. Riktig sortsvalg og kvalitet vil ha stor betydning for optimal fôrutnyttelse i husdyrproduksjonene, og vil kunne gi økonomisk gevinst i produktkjeden fram mot ferdig kraftfôrvarer. Dette vil etter vår vurdering være en vinn-vinn løsning for både kornprodusent, kraftfôrindustri og husdyrprodusenter.

Reduksjonen i arealtilskuddet for kornproduksjon i sone 4 og 5 i jordbruksoppgjøret i 2014 kan ikke begrunnes agronomisk. Dette er uheldig for utviklingen av kornproduksjonen i Trøndelag. Nord-Trøndelag Bondelag mener arealtilskuddet for korn i sone 4 og 5 må økes. Arealtilskuddet i sone 5 er nå faktisk lavere enn i sone 4. Tilskuddet har tidligere økt med økende sone med utgangspunkt i agronomiske forhold. Dette prinsippet må videreføres.

For å stimulere til økt matkornproduksjon bør det vurderes om det er formålstjenlig å øke prisleikheten mellom matkorn og forkorn, dersom dette er markedsmessig mulig.

Fraktilskudd bør styrkes for å sikre økt produksjon generelt og i distriktene spesielt.

7 Grovforbaserte produksjoner

7.1 Storfe

Nord-Trøndelag Bondelag mener det er meget viktig å styrke økonomien i storfekjøttproduksjonen og stimulere til økt framføring av kvalitetsslakt gjennom kvalitetstilskuddet for storfe. Ordningen med kvalitetstilskudd på storfekjøtt må derfor videreføres. Det er betydelig underdekning av storfekjøtt, og muligheten for økt prisuttak for denne produksjonen må utnyttes. 20% av forbruket er nå import. Beitetilskuddene må økes

både på innmark og særlig utmarksbeite. Dette er viktig for å styrke produksjonen og arealbruk i distriktene.

Fylkeslaget foreslår også å etablere en tilskuddsordning pr levendefødt kalv i storfekjøttproduksjon. Tilskuddet bør ha distriktsinnretning for å stimulere til kalveproduksjon i distriktene. Dette vil også sikre økt ammekuproduksjon i slike områder, noe som er viktig for å opprettholde arealbruken i hele landet.

7.2 Sau

Når det gjelder sau, ser vi en dramatisk reduksjon i saueholdet i store deler av fylket vårt. Nedgangen skyldes særlig rovviltproblematikk, og Nord-Trøndelag Bondelag er svært bekymra for utviklinga. Dagens situasjon er ikke bærekraftig med hensyn til beitebruken i utsatte områder. Styrking av beitetilskuddene både i innmark og utmark er et målretta virkemiddel for å stimulere til aktivt beitebruk. Slik styrking må ikke gå på bekostning av areal- og kulturlandskapstilskuddet. Beitetilskuddene prioriteres først ift saueproduksjon, og ulltilskuddet må sikres. Styrket innfrakttilskudd for slakt er viktig for å sikre kjøttproduksjon i hele landet.

7.3 Melk

For å nå målsettingene om økt innenlandsk produksjon må arealressursene utnyttes. Melkeproduksjonen er svært sentral i dette, og er en bærebjelke i norsk landbruk. Spesielt i distriktsjordbruket.

Det er avgjørende å sikre nødvendig fornying av driftsapparatet og å opprettholde melkevolumet til foredlingsindustrien i åra framover. Skal vi få nok melk framover, er det nødvendig at produsenter som investerer i større grad må få beholde rasjonaliseringsgevinsten.

Det er nødvendig å stimulere til en arealtilpasset struktur, for å muliggjøre framtidretta investeringer i melkeproduksjon i hele landet og med svært ulikt naturgrunnlag. Styrka struktur- og distriktsinnretning er nødvendig.

Nord-Trøndelag Bondelag mener husdyrtilskuddet må økes. Beitetilskuddene må fortsatt økes for å styrke arealbruk og grovfôrverdien.

Målprisen på melk må økes for å sikre dekning av kostnadsveksten i produksjonen.

Kvoteordningen for melk er svært viktig, og må videreføres. Kvoteordningen er en forutsetning for å kunne opprettholde prisnivået i melkeproduksjonen.

For å sikre utnyttelsen av norske grovforressurser i distriktene er det avgjørende at omsetningsregionene for melkekvote beholdes som i dag. Det har foregått en betydelig strukturendring i foredlingsindustrien, og det er lagt ned mye kapital i foredlingsanlegg som er tilpassa produksjonsfordelingen i landet. Dagens omsetningsregioner må derfor videreføres for å forsvare investert kapital i foredlingsindustrien.

8 Andre produksjoner

Det er svært viktig å beholde konsesjonsregelverket og konsesjonsgrensene i kraftfôrkrevende produksjoner. Erfaringene fra kyllingproduksjonen viser hvilke dramatiske konsekvenser endringer i konsesjonsgrensene har for strukturen og produksjonsfordelingen.

Det er et økende press for fradeling og utbygging av kraftfôrkrevende produksjoner på fraskilt tomt/industritomt. Nord-Trøndelag Bondelag mener det må innføres et krav i konsesjonsregelverket om at driftsenheter i de kraftfôrkrevende produksjonene selv skal eie 20 prosent av spredearealet. Det må være et grunnleggende prinsipp at produksjon og areal henger sammen.

8.1 Grønnsaker, frukt og potet

Sikring av effektivt importvern er helt nødvendig for å beholde og videreutvikle verdiskapinga i hele verdikjeden. RÅK systemet må styrkes med prisedskrivning for potetflak.

For å dekke både økte produksjonskostnader og styrke økonomien innen grøntsektoren, mener Nord-Trøndelag Bondelag målprisene må økes på de produktene dette er mulig jfr. markedssituasjonen. Det bør videre settes et tak på 300 da for arealtilskudd til enkeltproduksjoner av frilandsgønnsaker.

Nord-Trøndelag Bondelag mener det er viktig å sikre Klonavlssenteret i Overhalla. Vi vil videre understreke viktigheten av å prioritere midler til ordningen statskontrollerte settepoteter.

Sortsutvikling er nødvendig både i potet-, bær- og grøntproduksjonen.

På grunn av stadig økende importpress, mener Nord-Trøndelag Bondelag det er grunn til å styrke budsjettoverføringene til frukt-, bær- og grøntsektoren.

Investeringsvirkemidlene må styrkes betydelig, og grøntsektoren må prioriteres som andre produksjoner. Tilskudd til grøfting og hydrotekniske anlegg prioriteres også.

Det er viktig å styrke avrensordningen for potet for å unngå et stort avfalls-/miljøproblem, samt fare for økt smittepress.

Tilgangen på plantevernmidler kan være avgjørende for å oppnå ønska kvalitet og avling. I Norge har vi en bredspektra produksjon av frukt, bær, grønt og frø med begrensa omfang. Det vil følgelig ikke være aktuelt å søke ordinær godkjenning av plantevernmidler da det medfører høye kostnader. Samtidig utfordres produsentene uten tilgang på effektive plantevernmidler. For å finansiere og sikre en effektiv håndtering av minor use søknader mener vi at det må avsettes 0,5 mill kroner til å utarbeide og dekke avgiften for minor use søknader. Norsk Landbruksrådgiving må koordinere arbeidet.

8.2 Gris

For svinenæringa er det viktig at målprisen på svin videreføres som i dag. Svineproduksjon er fortsatt viktig for distriktsjordbruket og må kunne drives i ulik størrelse fra ressursgrunnlaget på gården. Smågrisproduksjon er arbeidsintensiv og kapitalkrevende. Lønnsomheten i mindre besetninger må derfor bedres gjennom styrking av strukturvirkemidler.

Markedsbalanse er avgjørende for en god økonomi i griseholdet, og tiltak for å sikre markedsbalanse må prioriteres meget høyt. Nord-Trøndelag Bondelag mener at konsesjonen bør flyttes fra 105 purker over til antall produsert smågris. Videre bør smågriskonsesjon og slaktgirs konsesjon harmonere. Dette for å minke faren for spredning av smitte. En smågrisbesetning bør tilsvare 2 slaktgrisbesetninger.

Nord-Trøndelag Bondelag mener dyretilskuddet for de 35 første purkene i griseproduksjonen må økes til kroner 2000 pr purke. Tilskudd til de første 1400 slaktegrisene må også dobles. Dette som et målrettet strukturvirkemiddel, men som også vil ha betydning ift distriktshensyn. Det er samtidig viktig å ivareta intensjonene i konsesjonsregelverket, jf omtale nedenfor.

8.3 Egg og Kylling

Produksjon av egg og kylling har tradisjonelt vært produksjoner som har utnyttet ledig ressurser på gården, både arealmessig og arbeidskraft. Vi mener det fortsatt bør være rom for disse produksjonene for utnyttelse av gårdens totalressurser.

Regjeringens doubling av grensen for kylling har blitt dramatisk for mange produsenter i Nord-Trøndelag og konsesjonsgrensene må derfor ikke økes. Nord-Trøndelag Bondelag er også bekymret for frafallet av markedsordninger innenfor disse produksjonene, og mener at disse er nødvendig for å opprettholde produksjonene i distrikta.

8.4 Birøkt

Det må etterstrebtes å øke andelen norskprodusert honning betydelig, både for å utvikle næringen og for å styrke naturlig pollinering av vår flora. Ut fra beregninger er forbruket 4 ganger hva vi produserer her i landet. Nord-Trøndelag Bondelag foreslår derfor å øke produksjonstillegget fra 450 kroner pr. bikube til 600 kroner pr. kube. Vi foreslår videre at det avsettes midler til lokal formering av dronninger.

9 Miljøvirkemidler (RMP, SMIL, grøfting)

Nord-Trøndelag Bondelag mener det er viktig å videreføre det regionale handlingsrommet og styrke det regionale partnerskapet innenfor tildeling og fastsetting av kriterier for bruken av midler innenfor regionalt miljøprogram.

Beitetilskudd

De nasjonale beitetilskuddene er meget viktig for å stimulere til bruk av beitearealer, samt ivareta kulturlandskap og biologisk mangfold. Rammene for å prioritere beitetilskudd innenfor RMP må også styrkes.

Grøftetilskudd

Nord-Trøndelag Bondelag mener tilskuddsordningen for grøfting av jordbruksareal må opprettholdes for å øke avlingsnivået på arealene. For å sikre økt tilslag i tilskuddsordningen må tilskuddssatsen økes.

Nydyrking

Som ledd i å øke matproduksjonen bør det etableres et tilskudd for nydyrking.

Tilskudd til beiteareal for kortnebbgås

Skadene forårsaket av trekkende kortnebbgås var omfattende i 2015. Bestanden har mer enn fordoblet seg siden 1996, og teller nå omkring 75 000 individer. Tilskuddsordningen for tilrettelegging av beiteareal for trekkende gås fungerer godt for de brukerne som faktisk nyter godt av den. Det er nødvendig med en økning av avsetningen av midler til ordningen både i Nord-Trøndelag og Nordland. Vi mener derfor det er behov for å øke ramma for RMP i disse fylkene, for å kunne prioritere nødvendige midler til beiteareal til kortnebbgås og kvitkinngås.

Økologisk landbruk

Økologisk landbruk bør utvikles i takt med markedet for økologiske produkter, slik at produksjonen tilpasses etterspørselen. Økt prisuttak i markedet er avgjørende for både å dekke merkostnader og å sikre lønnsomheten i økologisk produksjon. Nord-Trøndelag Bondelag mener en må prioritere produktive ordninger, som fremmer produksjon.

Etter vår vurdering bør det ikke gis mer til arealstøtte. Virkemidlene må innrettes slik at de stimulerer til best mulig vekstskifte. Vi mener derfor det er ønskelig å omprioritere det spesielle arealtilskuddet til økologisk kornproduksjon til produkt- og kvalitetsbetaling, dvs tilskudd pr kg produsert korn. Det bør også settes minimumskrav til avling.

10 Skatt/ avgift / avskrivninger /fond

Nord-Trøndelag Bondelag er svært kritisk til at den nye Regjeringen har gjennomført to endringer i skatte- og avgiftspolitikken som vil påføre landbruket betydelig kostnadsøkning framover. Dette gjelder økt dieselavgift og negative endringer i forbindelse med fjerning av arveavgiften. Nord-Trøndelag Bondelag mener næringa må få beholde muligheten til å skrive opp inngangsverdier ved eiendomsoverdragelser. Vi krever i at disse negative endringene kompenseres.

Investeringsfond med skattefordel

Innføre investeringsfond med skattefordel i jordbruket, etter mal av skogfondsordningen. Dette er spesielt interessant med fokus på miljøforbedringer, men bør også gjelde på generell basis for å sikre framtidig drift på enkeltbruk.

Avskrivningssatser

Øke avskrivningssatsene i landbruket.

Skatteregler for BU-tilskudd

Det vil være svært uheldig hvis skattefritak på investeringstilskudd innenfor BU-områdene blir avviklet. Skattefritaket er et distriktspolitisk virkemiddel som er uhyre viktig for interessen til å investere i distriktene

11 Annet

11.1 Distriktstilskudd kjøtt Stjørdal

En arbeidsgruppe bestående av lokallagene i Stjørdal og Stjørdal kommune har arbeidet med spørsmålet om korrigerende avsoning for kjøtt i Stjørdal kommune. Nord-Trøndelag Bondelag støtter konklusjonene fra gruppen. De gjeldende sonene er avvikende i Stjørdal sammenlignet med andre kommuner i Trøndelag. Stjørdal er den eneste kommunen hvor alt areal i utgangspunktet er sone 1, mens det kun er merke for sone 2 i noen avgrensede områder. Det innebærer for eksempel at sone 1 i Stjørdal grenser mot sone 3 i Meråker. Prinsippet som er fulgt i andre kommuner, er at sone 1 er knyttet til de lavereliggende områdene, og grenser naturlig til sone 2 i hele kommunen. Det er dermed helt unaturlig at de høyereliggende områdene, særlig områdene innover mot Meråker, ligger i sone 1.

Urimeligheten i sonene i Stjørdal kommune kommer tydelig fram når en trekker opp en sammenhengende grense mellom sone 1 og 2 gjennom hele kommunen. Sammenligner en sonene i Stjørdal med liknende dalfører i Sør-Trøndelag og på Nordmøre, for eksempel Orkdal, Meldal, Rindal og Surnadal, så finner en at sonene gjennomgående er satt høyere over havet i Stjørdal. I de andre kommunene går grensen mellom sone 1 og sone 2 på kjøtt fra ca 25 til ca 75 moh. Grensen mellom sone 2 og sone 3 går omkring 200 moh. En kan også sammenligne med Verdal kommune i Nord-Trøndelag.

De naturgitte forholdene for jordbruksproduksjon er sammenlignbare i Stjørdal og de nevnte kommunene. Med utgangspunkt i dette mener arbeidsgruppa at sone 1 i Stjørdal kommune naturlig bør omfatte elvedeltaet og grovt de lavereliggende områdene under høydekote 25-75 moh. Områdene over dette høydenivået bør flyttes opp til sone 2 i sin helhet. Det bør også gjøres endringer, slik at deler av områdene som i dag ligger i sone 2 flyttes opp i sone 3.

Forslag til ny grense mellom sone 1 og sone 2

I Stjørdal går grensen mellom sone 1 og 2 i selve elvedeltaet på omkring 25 moh, men grensa er betydelig høyere når en kommer til Skjelstadmarka, Øvre Lånke osv. Dette er urimelig, og gjenspeiler etter vår vurdering ikke de faktiske vekstforholdene i området.

Sonegrensa må i større grad ta høyde over havet som utgangspunkt, dvs omkring 25-75 meter over havet fra Malvikgrensa via Hell til Einang ved Stjørdalselva videre langs høydekote 50 til eksisterende grense i Langsteindalen og grense Levanger kommune.

Forslag til ny grense mellom sone 2 og 3

Følgende områder bør samtidig løftes til sone 3; Øvre Forradal, Beitlandet, Åsanfeltet, Almlid, Vigdenes, Haugås, Kulåsen og Tangvold. Områdene i øvre del av Sona i fra

Sonfossen og til og med Sunndal. Ytteråsen i Elvran. Øvre Langstein og øvre deler av Skjelstadmark (dette er områdene Skei/Risholet på Langstein og Borås/Auset, videre til Lia/Bulandet i Skjelstadmark.

11.2 Inn på tunet

Inn på tunet (IPT) har fått økt betydning for næringsutvikling i landbruket. Vi ser en voksende interesse blant bønder for å lage og tilby et slikt tjenestetilbud som en del av den samla næringsvirksomheten på gården. Nord-Trøndelag Bondelag mener derfor en bør stimulere til en forsterka satsing på Inn på tunet. Det er svært viktig at en gjennom investeringsordningene i landbruket imøtekommer behovene for videre utvikling av IPT. Det gjelder både investeringsstøtte til den enkelte gård og i form av etableringsstøtte til forretningsmessig samarbeid mellom tilbyderne, både i fylka og nasjonalt.

11.3 Skog

Bevilgningene til skogsveger og skogbruksplanlegging bør økes. Skogbruksplanlegging og miljøregistreringer øker aktiviteten i skogbruket, og legger til rette for økt hogst. Dette må prioriteres sterkere framover.

11.4 Kompetanse, forskning og utvikling

Landbruket er en kompetansenæring med bredspektra fagområder. Det er svært viktig å sikre kompetansetiltak, forsknings- og utviklingstiltak for å utvikle god agronomi og ressursmessig god landbruksproduksjon i Norge framover

Etter vår oppfatning vil midler til kompetanse, rådgivning, forskning og utvikling være svært viktig for lønnsomheten i landbruket fremover. For å sikre konkurransekraft i framtida må vi produsere enda bedre produkter på en enda smartere måte. Det må utvikles bedre sorter, som er optimale under våre forhold med tanke på avling og kvalitet. I et høykostnadsland som Norge må næringa være i front i forhold til å ta i bruk eksisterende kompetanse og utvikle ny kompetanse. Klimaendringene og internasjonal ressursknapphet forsterker viktigheten av å videreutvikle et landbruk med enda mer kompetente produsenter som utnytter ressursene optimalt med minimal bruk av innsatsfaktorer.

Hvor sulten en som produsent er med hensyn på å tilegne seg ny kunnskap og hvordan dette implementeres i egen bedrift, vil være avgjørende for hvordan en lykkes. Norsk landbruk og matproduksjon er dermed avhengig av en landbrukspolitikk som vektlegger midler til kompetanseutvikling, både i form av et solid rådgivningsapparat, forskning og utvikling.

Aktører i rådgivningsapparatet har gjennom tid merket utfordringer med hensyn til å rekruttere fagfolk med riktig kompetanse. Dette er et alvorlig varsko. Det er derfor en meget viktig strategi for norsk landbruk å sikre gode forsknings-, utdannings- og kompetanseinstitusjoner på landbruk i Norge.

11.5 Kommunereformen 2017

Vinteren 2017 har regjeringspartiene besluttet å gjennomføre tvangssammenslutning av flere kommuner over hele landet. Noen av disse sammenslutningene medfører at ny kommune tar med seg to eller flere støtteordninger som er forskjellig.

Dette gjelder tvungen sammenslutning av Bindal i Nordland med Leka, Nærøy og Vikna i Trøndelag. Nord Trøndelag Bondelag mener at ingen bønder skal miste rammevilkår på grunn av denne sammenslåingen, og foreslår derfor at alle bønder i den nye kommunen tilstås ordninger tilsvarende det bøndene i Bindal har i dag.

14/17 17/00016-11 Årets lokallag

Vedtak

Årets lokallag for 2016 er Namdalseid

Saksutredning

Styret må avgjøre hvilket lokallag som skal bli årets lokallag. Mange lag har god aktivitet og vi ser at lokallagene jobber på ulike måter. Det er et poeng å fremheve ulike lag og ulike måter å jobbe på.

Kriteriene for tildeling er:

- Høyt aktivitetsnivå
- God synlighet i lokalmiljøet
- God oppfølging av eksisterende og nye medlemmer
- Gode ververesultater og gjennomtenkt vervarbeid

Årets lokallag tildeles kr. 5000,- og nomineres til årets lokallag i Norges Bondelag.

Innrapporterte aktiviteter fra Namdalseid Bondelag

Åpen Gård, Landbruksspillet, Bygdedag, Studiearbeid, Julebord, Årsmøte, Klippepub
Vårkampanjen:

- Namdalseid skole 1-4 klasse fikk besøk en dag og vi leverte ut materiell.
- Barnehagen fikk komme på gårdsbesøk. Arrangerte over 2 dager. serverte pølse, kakao og vaffel.

Skolelunch på begge skolene i kommunen.

Vi har møter med kommunen gjennom året. De er representert ved landbrukskontoret og ordfører.

Der har vi vært med på å forme Strategisk plan for MNs miljø og landbruk 2015-2019.

Temamøter om: Tilskudd og Løsdriftskravet.

Lokallaget har vært representert på:

Regiongruppemøter, møter med kommune og Innovasjon Norge.

Media blir alltid invitert til møter og aktiviteter.

Verving er tema på styremøtene, ved gårdsoverdragelse, finner aktuelle kandidater på styremøtet. Nye medlemmer siste året fikk tilsendt et velkommen til oss brev på e-post.

Gitt pengestøtte til Sisu 4H, vår lokale rekrutteringsarena.

Gitt pengestøtte til Regnskogfondet innsamlingsaksjonen 2015

15/17 16/00921-3 Revidert budsjett 2017

Vedtak

Styret vedtar framlagte budsjett med et underskudd på 515 000.
Fylkestyret søker Norges Bondelag om økte driftsmidler for å dekke opp om ekstrakostnadene. Se egen sak.
Budsjettet legges fram for årsmøtet til orientering.

Saksutredning

Med bakgrunn i fylkessammenslåing er det anslått følgende ekstrakostnader i 2017:

- To dagers årsmøte, tilleggskostnad 175.000 kr.
- Drift av Felles Arbeidsutvalg (FAU), ca. 8 møter ca. 45.000 kr
(Daggodtgjørelse 2100 x 2 personer x 8 møter + reise)
- Ett felles to dagers styremøte, ca. 50.000 kr.

I tillegg er det ikke lagt inn ledersamling til høsten i det forrige budsjettet. Det er nå tatt inn. Det er også lagt inn inntekter på 15 000 i annonser som allerede er i orden, samt 15 000 kr i renteinntekter.

Se vedlegg med noter for ytterligere forklaringer.

16/17 17/00178-1 Søknad om tilleggsbevilgning fra Norges Bondelag

Vedtak

Styret søker om 200 000 kr i tilleggsbevilgning fra Norges Bondelag for å dekke ekstrakostnader knyttet til fylkessammenslåing.

Saksutredning

Asbjørn Helland, Lorns Olav Aunsmo og Anne Marit Igelsrud hadde sammen med representanter for Sør-Trøndelag Bondelag møte med org.sjef i Norges Bondelag, Astrid Solberg, den 9. februar.

I møtet ble behovet for økte bevilgninger i forbindelse med fylkessammenslåing tatt opp.

Det er foreslått å sende følgende brev til Norges Bondelag:

Søknad om tilleggsbevilgning fra Norges Bondelag

Det vises til møte med Astrid Solberg 9. februar hvor administrasjonen sentralt ble framlagt fylkeslagenes økonomiske situasjon. Det vises også til vedlagte budsjett for 2017 som viser relativt store underskudd.

Fellesnemda for fylkeslagene har diskutert fylkeslagenes økonomi og de utfordringer som møter fylkeslagene i første rekke i 2017. Styret i Nord-Trøndelag Bondelag søker med dette om tilleggsbevilgninger for prosessen ved sammenslåing av Nord- og Sør-Trøndelag fylker, og det arbeidet som fylkeslagene i bondelaget vil få ved disse endringene.

Fra 1. januar slutter Nord-Trøndelag å eksistere som eget fylke. På samme tidspunkt blir også Fylkesmannen slått sammen til ett embete. Allerede i 2016 har det påløpt ekstra kostnader i forbindelse med fylkessammenslåingen og behovet for koordinering av arbeidet med Sør-Trøndelag Bondelag.

Vedlagte foreløpige utredning viser at Bondelaget har mange tilknytnings- og kontaktpunkter til Fylkeskommunen og Fylkesmannen. Det vil bli utfordrende for fylkesbondelagene å opptre som samlet overfor offentlig sektor på fylkesnivå uten å tilrettelegge med flere felles møteplasser, telefonmøter, felles saksbehandling m.m. Dette innebærer økte kostnader.

Allerede i 2016 er det påløpt relativt store kostnader knyttet til fylkessammenslåing, blant annet ved et felles styremøte på Stjørdal og etablering og drift av ei arbeidsgruppe knyttet til fylkessammenslåing. Nord-Trøndelag Bondelag hadde i 2016 et overskudd på 132 000, men dette er med bakgrunn i at ledersamlingen for 2016 ble flyttet til februar 2017. Dersom man hadde fått disse kostnadene i 2016 ville underskuddet blitt på om lag 100 000.

For 2017 ser vi for oss følgende ekstra kostnader/ressurser

- Drift av arbeidsgruppe, saksforberedelse
 - Felles årsmøtedag på felles årsmøtested
 - Felles ledermøte i november i tilknytning til Midtnorsk Samarbeidsråds arrangement
- Levende Landbruk*
- Etablering av andre fellestiltak

I følge tidligere saksutredning har vi til rådighet kr 1 403 000, fordelt slik:

- Rammetildeling	kr 734.000,00
- Fylkesleder	kr 306.000,00
- Opplæringsmidler	kr 103.000,00
- Aktive lokallagsmidler	kr 245.000,00 (anslag)
- Finansinntekter	kr 15.000,00 (anslag)

I justert budsjett ligger det ekstra kostnader på ca. 200.000 kr, i hovedsak knyttet til kostnadene med felles årsmøtedag i 2017 og ekstra møtedager for fylkesstyret

Som det går fram av saksframlegget ligger det allerede i planene aktiviteter som er ekstraordinære og som vil koste ekstra mye. Det kan nevnes følgende:

- To dagers årsmøte, tilleggskostnad 175.000 kr.
- Drift av Felles Arbeidsutvalg (FAU), ca. 8 møter ca. 45.000 kr (Daggodtgjørelse 2100 x 2 personer x 8 møter + reise)
- Ett felles to dagers styremøte, ca. 50.000 kr på hvert fylke.

Dette er kostnader som vi har oversikt over pr dato, men vi ser for oss at den kan komme uforutsette kostnader i tillegg til dette.

Med denne bakgrunn søker Nord-Trøndelag Bondelag om et ekstra tilskudd for drift av fylkeslaget på 200 000 kr.

Orienteringssaker

Sekretariatet orienterte om status for innstilling til aktuelle aksjonsformer frå aksjonsutvalget.